

VASTE COMMISSIE VOOR TAALTOEZICHT

Verenigde vergadering van de afdelingen

Zitting van 25 november 1971

Aanwezig : de [redacted] voorzitter
de [redacted] ondervoorzitter
Nederlandse afdeling : de [redacted] en
[redacted], plaatsvervangende leden
Franse afdeling : de hh. [redacted]
vaste leden
Duitstalig plaatsvervangend lid : de [redacted]
Secretarissen : de [redacted], wnd. inspecteur-generaal
de [redacted], wnd. adviseur

N. 3161

Bij brief van 5 november 1970 vraagt de minister van Posten, Telegrafie en Telefonie dat de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (V.C.T.) een advies zou uitbrengen in verband met het taalstelsel dat toepasselijk is op de duitstalige personeelsleden die zijn tewerkgesteld bij de gewestelijke diensten van de R.T.T. die zijn gevestigd in het Duitse taalgebied en zulks inzake werving, tewerkstelling en bevorderingen.

Uit het onderzoek blijkt dat het aantal betrekkingen in de gewestelijke diensten van de R.T.T. die gelegen zijn in het Duitse taalgebied zeer gering is en dat de R.T.T. de aanwervingen in de duitstalige diensten organiseert volgens dezelfde regels als die van de aanwervingen in de diensten van het Nederlandse of van het Franse taalgebied.

De minister vraagt onder meer aan de V.C.T. of zijn handelwijze strookt met de wetsbepalingen en stelt oplossingen voor ten einde bestaande moeilijkheden uit de weg te ruimen.

Op grond van de artikelen 60, § 1 en 61, §§ 5 en 6 van de S.W.T. heeft de V.C.T. in verenigde vergadering dat verzoek onderzocht ter zitting van 25 november 1971 en eenparig het volgende advies uitgebracht :

Aangezien de R.T.T. statutaire en contractuele personeelsleden aanwerft, dient een onderscheid te worden gemaakt in verband met het taalstelsel dat op die twee categorieën personeelsleden toepasselijk is.

I. Statutaire personeelsleden (personeelsleden aangeworven door het hoofdbestuur).

De werving van de statutaire personeelsleden voor het Duitse taalgebied gebeurt door een examencommissie die zitting heeft bij de R.T.T. te Brussel, wat betekent dat zulks op het vlak van het hoofdbestuur geschiedt. De regeling die toepasselijk is voor die personeelsleden is dus dezelfde als die voor de personeelsleden van de uitvoeringsdiensten waarvan de zetel is gevestigd te Brussel-Hoofdstad.

Krachtens artikel 43, § 4, 4e lid, mogen de kandidaten die hun onderwijs genoten hebben in het Duitse taalgebied, hun toelatingsexamen in het Duits afleggen op voorwaarde dat zij bovendien een examen afleggen over de kennis van de Nederlandse of de Franse taal.

Zo de gegadigden tegelijk zijn geslaagd voor het toegangsexamen en voor het taalexamen worden zij ofwel bij de Nederlandse, ofwel bij de Franse rol ingedeeld naar gelang van het examen dat zij hebben afgelegd. Aangezien de werving bij de R.T.T. door een centrale dienst wordt verricht, is artikel 43, § 4, 4e lid toepasselijk op de duitstalige statutaire personeelsleden.

Vandaar dat de duitstalige personeelsleden die tegelijk hun toegangsexamen in het Duits en hun taalexamen in het Nederlands of in het Frans hebben afgelegd en voor beide zijn geslaagd, zowel in het Duitse taalgebied kunnen worden tewerkgesteld als in het gebied dat met hun taalrol overeenstemt. Anderzijds behoren de personeelsleden die het toegangsexamen uitsluitend in het Nederlands of in het Frans hebben afgelegd, te slagen voor een examen over de grondige kennis van het Duits indien zij in dat taalgebied moeten worden tewerkgesteld (artikelen 38, § 1 en 15, § 1).

Wat de bevordering van de duitstalige personeelsleden betreft, heeft de V.C.T. in haar advies nr. 1691 aangestipt dat de bevorderingsexamens van de rijksambtenaren waarvan het diploma of het getuigschrift bewijst dat zij een volledige cyclus van hun studies in het

Duits hebben doorlopen, noodzakelijkerwijze plaats hebben in de taal van de rol waarop zij werden ingeschreven, zoals artikel 43, § 4, in fine, van de S.W.T. dit voorschrijft.

II. Contractuele personeelsleden.

De contractuele personeelsleden worden aangeworven op gewestelijk vlak; er dient derhalve een onderscheid te worden gemaakt naar gelang van de aard van het ambtsgebied van de gewestelijke dienst.

a) Homogene gewestelijke dienst (artikel 34, § 1, b)

Het ambtsgebied van een dergelijke dienst bestrijkt uitsluitend duitstalige gemeenten. De contractuele personeelsleden die er zijn tewerkgesteld vallen dan ook onder de toepassing van artikel 38, § 1. Krachtens artikel 38, § 1 kan, in de diensten als bedoeld in artikel 34, § 1, niemand tot een ambt of betrekking benoemd of bevorderd worden indien hij de taal van het gebied niet kent. Die kennis wordt geconstateerd overeenkomstig de regels bepaald bij artikel 15, § 1.

Naar luid van dat artikel geschieden de toelatings- en bevorderingsexamens in dezelfde taal. De kandidaat wordt enkel tot het examen toegelaten voor zover uit de vereiste diploma's of studiegetuigschriften blijkt dat hij zijn onderwijs in meergenoemde taal heeft genoten. Bij ontstentenis van een dergelijk diploma of getuigschrift moet de taalkennis vooraf door een examen bewezen worden.

De contractuele personeelsleden van de R.T.T. die in het Duits gestudeerd hebben zullen dus niet kunnen worden tewerkgesteld in het Nederlandse of het Franse taalgebied, ten ware zij een examen afleggen over de grondige kennis van de taal van het gebied waarin zij behoren te worden tewerkgesteld (artikel 15, § 1, 3e lid).

Dat examen blijkt niet noodzakelijk het technische gedeelte of de bijzondere geschiktheden tot de betrekking te moeten behelzen. In haar advies nr. 79 heeft de V.C.T. beslist dat de ambtenaren van een bepaalde taalrol of taalgroep in principe worden tewerkgesteld in diensten waarvan het taalstelsel overeenstemt met die taalrol of die taalgroep.

In afwijking van dit principe en bij uitzondering kan de voorlopige en tijdelijke tewerkstelling in een plaatselijke of een andere dienst van een gebied waarvan het taalstelsel niet overeenkomst met de taalgroep of -rol van de betrokken ambtenaar in overweging worden genomen voor zover met volgende overwegingen rekening wordt gehouden :

- a) deze tewerkstelling mag geen benoeming in de weg staan van een personeelslid dat behoort tot de taalrol die met de taal van het gebied overeenstemt; aan dit personeelslid moet de absolute voorrang worden gegeven.
 - b) elke voorlopige tewerkstelling dient ten spoedigste te worden weggewerkt, desnoods door de voorlopige tewerkstelling van personeelsleden behorende tot de taalgroep of -rol die met de taal van het gebied overeenstemt.
 - c) de voorlopig tewerkgestelde personeelsleden moeten voldoen aan al de door de S.W.T. en de uitvoeringsbesluiten bepaalde eisen op het stuk van de kennis van de taal van het gebied.
- b) Heterogene gewestelijke dienst (artikel 36, §§ 1 en 2)

De Commissie heeft in dat verband reeds aangestipt dat de Koning geen gebruik heeft gemaakt van de machten die hem bij de wet werden verleend tot het regelen van het taalstelsel der bij artikel 36, § 2 bedoelde gewestelijke diensten.

Derhalve is het de taak van de R.T.T. uit te maken welk taalstelsel toepasselijk is op de personeelsleden van die diensten en zulks in functie van de bepalingen van artikel 36, § 1, zoals dat door artikel 36, § 2 wordt voorgeschreven. De Commissie herinnert eraan dat zij meermaals de wens heeft geuit dat de regering een besluit tot regeling van dat probleem voor ondertekening aan de Koning zou voorleggen (adviezen 2313 - 2316 - 3222).

In functie van de bovenbepaalde principes was de Commissie vroeger van oordeel dat niemand in een gewestelijke dienst die in het Duitse taalgebied is gevestigd maar waarvan de werkkring franstalige gemeenten omvat, mag worden benoemd of bevorderd zo hij de taal van het gebied van de gewestelijke zetel niet machtig is.

Tewerkstelling van kandidaten uit de Franse taalgroep in het Duitse taalgebied.

Wat de tewerkstelling van kandidaten uit de Franse taalgroep betreft, dient te worden opgemerkt dat, ook al is het ambtsgebied van de gewestelijke diensten van de R.T.T. die in het Duitse taalgebied zijn gevestigd in wezen heterogeen (aangezien het uitsluitend technische imperatieven zijn die de werkring van de diensten van de R.T.T. bepalen), in een gewestelijke dienst die in het Duitse taalgebied is gevestigd maar waarvan de werkring ook franstalige gemeenten bestrijkt, niemand mag worden benoemd of bevorderd die de taal van het gebied van de gewestelijke zetel - inzonderheid het Duits - niet machtig is (cfr. advies nr. 1410 van de V.C.T.).

x

x x

Om die redenen is de verenigde vergadering van de V.C.T. van oordeel dat de statutaire personeelsleden die hun toegangsexamen in het Duits hebben afgelegd, dus zij die op het centrale vlak werden aangeworven, kunnen worden tewerkgesteld of bevorderd in het Nederlandse of het Franse taalgebied en zulks in functie van het taalexamen dat zij bij hun aanwering hebben afgelegd; dat het bijgevolg strijdig is met de wet de tewerkstelling van duitstalige statutaire personeelsleden in het Nederlandse of het Franse taalgebied te verbieden.

Wat de contractuele personeelsleden betreft, is het zo dat hun tewerkstelling in een ander taalgebied wettelijk slechts mogelijk wordt wanneer zij een examen afleggen over de grondige kennis van de taal van het bewuste gebied.

Een voorlopige tewerkstelling zou eventueel slechts mogelijk zijn wanneer de voorwaarden worden vervuld die in het voornoemde advies 79 werden gesteld. De Commissie vestigt de aandacht van de minister op de bepalingen van §§ 2 en 3 van artikel 38.

Gedaan te Brussel, 25 november 1971

DE SECRETARISSEN

DE VOORZITTER

